

2026

PHLMAC202

পাশ্চাত্য অধিবিদ্যা

Western Metaphysics

Full Marks: 80

Time: 3 Hours

(The Figures in the margin indicate Full Marks for the Question)

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া -

1×10=10

Answer the following questions:

1. সত্তা কি? - What is Being?
2. “একেখন নদীত তুমি দুবাৰ ভৰি দিব নোৱাৰা” —কথাষাৰ কোনে কৈছিল?
“You cannot step twice in the same river” - who said?
3. “শিকন হ’ল মূলতঃ পুনৰ্মৰণ” —এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল?
“Learning is essentially recollection” - who said this?
4. থেলছৰ মতে বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ প্রাথমিক উপাদান কি?
What is primary stuff of the universe according to Thales?
5. প্লেটোৱে আত্মাৰ পুনৰ্জন্ম বা প্ৰব্ৰজনত বিশ্বাস কৰেনে?
Does Plato believe in transmigration of soul?
6. ডেকাৰ্টৰ মতে দ্ৰব্য বা পদাৰ্থ দুবিধ কি কি?
What are the two substances according to Descartes?
7. এৰিষ্টটলৰ মতে সাৰ্বজনীন আৰু বিশেষৰ মাজত কোনো যুক্তিসংগত পাৰ্থক্য আছেনে?
Is there any logical distinction between universals and particulars according to Aristotle?
8. “সাৰ্বজনীনসমূহ হ’ল চিন্তাশীল মনৰ প্ৰতিচ্ছবি” —কোনটো তত্ত্বই এই মতৰ পোষকতা কৰে?
“The universals are images of thinking mind” - which theory advocates this view?
9. স্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্য বা পদাৰ্থ কি?
What is substance according to Spinoza?
10. বাৰ্কলেই জড় পদাৰ্থত বিশ্বাস কৰেনে?
Does Berkeley believe in material substance?

তলৰ যিকোনো পাঁচটাৰ চমু টোকা লিখা

6×5=30

Write short notes of the following: (**Any Five**)

11. কাৰ্টেছিয়ান দ্বৈতবাদ - Cartesian Dualism
12. প্লেটোৰ ধাৰণা অনুসৰি আত্মাৰ তিনিটা অংশ
Plato's concept three parts of soul
13. জন লকৰ দ্ৰব্য বা পদাৰ্থৰ ধাৰণা - John Locke's concept of substance
14. এৰিষ্টটলৰ চাৰিটা কাৰণৰ ধাৰণা Aristotle's concept of four causes
15. কান্টৰ কাৰ্য-কাৰণ তত্ত্বৰ ধাৰণা - Kant's concept of Causality
16. ইমেজিজম - Imagism
17. এৰিষ্টটলৰ আত্মাৰ প্ৰব্ৰজনৰ মতবাদ খণ্ডন
Aristotle's refutation of transmigration of soul

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা -

10×4=40

Answer the following questions: (**Any Four**)

18. 'সত্তা' আৰু 'পৰিৱৰ্তন'ৰ সমস্যা সন্দৰ্ভত পাৰ্মেনাইডছ আৰু হেৰাক্লিটাছৰ মাজত হোৱা বিতৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
Discuss the debate between Parmenides and Heraclitus on the problem of Being and Becoming.
19. সাৰ্বজনীনৰ সমস্যা সন্দৰ্ভত বাস্তৱবাদৰ মতবাদটো আলোচনা কৰা।
Discuss the doctrine of realism regarding the problem of universal.
20. কাৰ্য-কাৰণ সমস্যাৰ ওপৰত এৰিষ্টটলৰ মত ব্যাখ্যা কৰা।
Explain Aristotle's view on the problem of causality.
21. 'নিৰপেক্ষ'ৰ সমস্যা সন্দৰ্ভত হেগেল আৰু ব্ৰেডলিৰ মতামতসমূহ আলোচনা কৰা।
Discuss the views of Hegel and Bradley on the problem of Absolute.
22. “মনাডবোৰ খিৰিকীবহীন”—এই উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা। - “Monads are windowless”- explain this statement.
23. ডেভিদ হিউমৰ 'নিৰাত্মা তত্ত্ব' সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা। -
Critically examine David Hume's no-soul theory.
